

Päijänne Biosfääriksi -työpaja 2: Kestävä matkailu

Aika ja toteutustapa: torstai 3.2.2022 klo 15.00–18.00, etäyhteys (Zoom)

Työpaja on osa meneillään olevaa valmistelutyötä, jossa Päijänteen alueelle laaditaan hakemus Unescon biosfäärialueiden verkostoon liittymiseksi. Hakemusvalmistelusta ja työpajan toteutuksesta vastaa Päijänne Biosfääriksi-hanke, jota koordinoi Jyväskylän yliopiston resurssiviisausyhteisö JYU.Wisdom. Tilaisuus on avoin matkailualan toimijoille sekä muille aiheesta kiinnostuneille. Lisätietoa aiheesta löydät osoitteesta <https://paijannebiosphere.fi/>

Tilaisuuden ohjelma:

Klo 15.00: Tilaisuuden avaus. *Päijänteen biosfäärialueen hakemusvalmistelu*, projektipäällikkö Mika Määttä, Päijänne Biosfääriksi -hanke/JYU.Wisdom

Klo 15.15: Professori Harold Goodwin, International Centre for Responsible Tourism (ICRT) (videopuheenvuoro)

Klo 15.35: *Kestävä matkailu Keski-Suomessa: nykytila ja tulevaisuuden näkymiä*
Matkailujohtaja Susanne Rasmus, Visit Jyväskylä Region

Klo 15.50: Kommenttipuheenvuorot. Erikoissuunnittelija Maija Mikkola, Metsähallitus ja yrittäjä Harri Taskinen, Tavolo Bianco Oy

Klo 16.15: Pienryhmätyöskentelyä ja keskustelua

Klo 18.00: Tilaisuuden päättäminen

Pienryhmissä ideoidaan kestävä matkailua edistäviä toimenpiteitä. Työpajateemoja ovat mm. virtuaalisuuden ja vapaaehtoisuuden avaamat mahdollisuudet, paikallinen osallisuus matkailutoimintojen kehittämisessä sekä luonto- ja kulttuurimatkailureittien kehittäminen.

Ilmoittauduthan tilaisuuteen ennakkoon 28.1.2022 mennessä [tästä linkistä](#).

Lisätietoja tilaisuudesta: projektipäällikkö Mika Määttä, mika.p.maatta@jyu.fi

Kooste, työpaja 2: Kestävä matkailu

Ajankohta 3.2. klo 15-18

Osallistujamäärä: alustuksia seurasi 35 henkilöä ja työpajatyöskentelyyn osallistui 30 henkilöä.

Työpajaosion fasilitoijana toimi JAMK/Anu Raulo.

Pienryhmätyöskentelyn kysymykset (7 pienryhmää, kaikille samat kysymykset):

1. Mitä matkailussa tapahtuu ja/tai on kehitteillä Päijänteen alueella?
2. Arvioi näiden toimien positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia kestäväälle kehitykselle

Pienryhmät saivat halutessaan kiinnittää pohdintansa seuraaviin matkailun kehittämisteemoihin:

- Digitaalinen/virtuaalinen matkailu
- Vapaaehtoismatkailu
- Paikallisten asukkaiden osallistuminen
- Luonto- ja kulttuurikokemukset sekä niiden yhdistäminen

Tiivistelmä työpajan tuloksista:

Työpajassa keskusteltiin vilkkaasti ja monipuolisesti kestävä matkailun kehittämisestä Päijänteen alueella. Puheenvuoroissa nousi toistuvasti esille se, että kansainvälisessä matkailuliiketoiminnassa vastuullisuus- ja kestävyysteemojen painoarvo on lisääntynyt viime vuosina selvästi. Nämä teemat on nostettu tärkeäksi painopistealueeksi myös vuosille 2021-25 laaditussa Keski-Suomen matkailustrategiassa. Keski-Suomen alue on mukana myös Visit Finlandin Sustainable Travel Finland -ohjelmassa (TEM:n pysyvä valtakunnallinen ohjelma kestävä matkailun edistämiseksi) sekä Järvi-Suomen matkailun kehittämistä edistävällä Lakeland -suuraluestrategiassa. Kestävyysteemat ovat herättäneet selvästi kiinnostusta alueen matkailutoimijoiden keskuudessa, sillä esimerkiksi Visit Finlandin Sustainable Travel Finland -ohjelmaan on liittynyt Keski-Suomen alueella liittynyt jo n. 30 matkailuyritystä.

Tilaisuuden alustuksissa todettiin, että Unescon biosfäärialuetoiminta voisi osaltaan lisätä Päijänteen alueen kansainvälistä tunnettuutta sekä vahvistaa alueen toimijoiden sitoutuneisuutta kestävien ja vastuullisten matkailutoimintojen kehittämiseen. Päijänteen alueella on varsin runsaasti sekä luonnon- että kulttuuriympäristöihin liittyviä vetovoimatekijöitä, jotka soveltuisivat erittäin hyvin biosfäärialueen matkailulliseen kehittämiseen. Puheenvuoroissa ennakoitiin myös, että biosfäärialueen statuksen saaminen voisi synnyttää alueelle myös uudenlaisia luovia matkailukonsepteja ja yritysideoita. Tässä yhteydessä esille nousivat mm. vapaaehtoismatkailun (*volunteer tourism*) ja uudistavan matkailun (*regenerative tourism*) konseptit. Niiden keskeisenä ideana on pyrkiä tuottamaan matkailutoimintojen avulla positiivisia vaikutuksia matkailukohteiden kestäväälle kehitykselle.

Poimintoja pienryhmien tuottamista vastauksista:

"Matkailijoiden oma panos alueelle. Jättävät jälkeensä jotain positiivista."

"Ympäristökasvatus osaksi matkailuelämystä – kokemuksen kautta oppiminen – ymmärtäminen – takaisin antaminen".

"Vapaaehtoismatkailun kehittämishanke Value."

"Petäjävedellä suunnitteilla Keski-Suomen Maailmanperintökeskus (Petäjäveden kirkko + Struven ketju).

"Säynätsalon kunnantalolle suunnitellaan kulttuuri- ja luontomatkailun keskittymää".

"Alvar Aalto- ja Keski-Suomen museo yhdistyvät uudeksi museokeskukseksi."

"Alvar Aalto Route, Euroopan Neuvoston kulttuurireitti".

"Sustainable Travel Finland -ohjelmaan kannustaminen koko Keski-Suomen alueella".

"Tapahtumien organisointiin tarvitaan iso joukko eri toimijoita – biosfääristä sidos eri toimijoiden yhteistyölle."

"Polkupyöräilymatkailun kasvu – reittien kehittämiseksi ja pyöräilijöiden palveluille kysyntää".

"Vesireittien kehittäminen eri vesiliikuntamuodoille."

"Päijänteen alueella on tehty useita maatalousluonnon monimuotoisuus- ja maisemanhoitosopimuksia. Näitä maanviljelijöiden ylläpitämiä "hotspot -alueita" voidaan hyödyntää tulevaisuudessa myös matkailussa".